

Budavári Hírmondó

Budavári Evangélikus Egyházközség Hírlevele

XXVII. évfolyam 2022/1. szám Böjt–Húsvét

„A saját személyében Krisztus igaz volt, csak mert mások bűnét vette magára, lett bűnössé. Ezért támad rá a bűn. S ő eltűri, hogy megragadják, s keresztre hurcolják. Meghal, mintha maga követett volna el halálos bűnt. De a másoktól magára vett idegen bűn alatt oly tiszta szentség rejtőzött, hogy a bűn nem tudta azt legyőzni. Krisztus testében tehát a bűn is meghalt.”

Luther Márton: *Jer, örvendjünk, keresztyének!*

Középen: Jézus és Tamás

Mit tudunk Jézusnak arról a tanítványáról, akinek hitetlen Tamás lett a jelzős szerkezete? Ő nem volt jelen azon az estén, amikor a feltámadott Jézus a „*békesség néktek*” köszöntéssel lépett oda a félelmükben bezárkózó tanítványokhoz. Azok hiába mondták előkerült társuknak immár ujjongva: „*Látuk az Urat!*”, ő zaklatott lélekkel így felelt nekik: „*Ha nem látom a kezén a szögek helyét, és nem teszem a kezem az oldalára, nem hiszem!*” (Jn 20,25)

Valóban hitetlen Tamás ő? Nevezzük inkább kételkedőnek. Aki nem képes azonnal és minden további nélkül hinni. Aki tapintható, empirikus bizonyítékokat keres. De Jézus nem hagyja magára kételkedő tanítványát sem. Nyolc nap múltán neki is megjelenik, és az ő különleges igényét teljesítve ezt mondja neki: „*Nyújtsd ide az ujjadat, és nézd meg a kezeimet, nyújtsd ide a kezedet, és tedd az oldalamra!*” (Jn 20,27a) A történet drámaisága méltán ihletett meg számos művészt. A legtöbb festő azt a pillanatot ragadja meg, amikor Tamás Jézus sebeire teszi a kezét. Ám az evangélium szövegében nincs arról szó, hogy a tanítvány megérintené a sebeket! Pedig immár megtehetné. Ám Jézus szava elég neki. Az előbbi mondat ugyanis így folytatódik: „*Ne légy hitetlen, hanem hívő!*” (Jn 20,27b) Ezért leborul előtte, és ezt mondja: „*Én Uram, és én Istenem!*” (Jn 20,28) Jézus válasza máig érvényes igazságot fogalmaz meg: „*Mivel látsz engem, hiszel. Boldogok, akik nem látnak, és hisznek.*” (Jn 20,29)

Kívánom, hogy idei húsvétunkon tudjuk átélni az újra megtalált közösség örömét, és mi is jussunk el erre a hitvallásra.

Erre azonban csakis azért lehetünk képesek, mert Jézus belép a mi bezárkózó életünkbe. Mint ahogy meglepte a tanítványokat, akik félelmükben pedig bezárkóztak. A János evangélista által megírt történetnek van egy hangsúlyos félmondata: Jézus „*megállt középen*”. (Jn 20,19) Nem oldalt, a fal mellett, nem a sarokba állítva, hanem középen. Mindez ráadásul megismétlődik Jézus másodszori látogatása során, amikor már Tamás is közöttük van: ő akkor is „*megállt középen*”. (Jn 20,26)

Ebben a pontban ragadható meg a húsvéti esemény lényege. Ez adhat csak értelmet az egyház létének, de személyes életünknek is: ha engedjük, hogy Jézus álljon középen.

Szüntelen önvizsgálatot kell tartanunk: kit vagy mit tartunk életünk középpontjának? Mi jelenti számunkra az origót? Ha engedjük, hogy Jézus álljon középen, és mi vele maradunk, akkor elkerülhetjük a szélsőségek csapdahelyzeteit.

Tanulságos, és ma is érvényes Babits Mihály *Jobb és bal* című versének ez a néhány sora:

*Ki állíthat
jobbra vagy balra engem?
Labdázatok, mindenkié vagyok!
Csak majd az Isten
ha az Itélet trombitája szól,
állítand jobbra vagy balra.
A többi: játék. (Noha sírnom kell rajta.)*

A világ játszani próbál velünk: mint labdát, ide vagy oda akarnak dobni. Jobboldalinak vagy baloldalinak szeretnének látni. Babitscsal együtt sírnunk kell ezen, hiszen e kategóriák egyrészt nagyon földiek és a politika világából valók, másrészt a jobb és a bal sokszor reménytelenül összekuszálódik. Ami biztos kell, hogy maradjon: a jézusi középpont. Akihez mérnünk kell vágyainkat és álmainkat, akitől nem szabad eltávolodnunk. Mert ha róla leválunk, akkor menthetetlenül a perem felé sodródunk.

Tamás hibáját nem a kételkedésben látom. Nem lehet ugyanis vitatni, hogy a kritikus gondolkodás, a szkepszis újra és újra előre lendítette a tudományt. Másban érzem Tamás gyengéjét. A jelek arra mutatnak, hogy ő valami oknál fogva kivált a közösségből. Csaknem végleg a perifériára került.

De Jézus másodszor is, immár az ő jelenlétében is felfedte önmagát. Megállt középen. Azt akarta, hogy tanítványa ne legyen hitetlen, hanem hívő. Vagyis ne maradjon a peremen, hanem kerüljön ő is középre – oda, ahol Jézus áll.

Fabiny Tamás
püspök

Böjti gondolatok

Minden böjti hét heti ígéjéről egy-egy presbiter testvérünk írta le személyes lelki gondolatait. Segítsenek ezek az írások hétről-hétre bennünket a böjti utunkon!

Invocavit vasárnapja

„Azért jelent meg az Isten Fia, hogy az ördög munkáit lerombolja.” (1Jn 3,8b)

Az ördög munkái körülöttünk voltak, vannak. Néha könnyű, néha nehéz felismerni őket. Vajon a mindennapi életben mik is lehetnek ezek? Nem kell nagy dologra gondolni. Diétázás során egy szelet süti, máskor egy vagy több pohár alkohol, de lehet a sietés miatt kevesebb figyelem a szeretteinkre, vagy figyelmetlenség autóvezetés közben a forgalomra.

Szóval itt van az ördög. Felismertük, tudjuk, hogy az állapot az ő munkájának az eredménye, s valamit tenni kellene. Ima, Biblia, lelkész, egy társ vagy tanácsadó vajon van ott abban a helyzetben mellettünk?

Hallottam a megoldás módszereként, hogy fel kell tenni a kérdést: Mit tenne most Jézus ebben a helyzetben? Mit mondana? Nem tudjuk biztosan. Abban viszont biztosak lehetünk, hogy a szeretet oldalán állna, bármilyen nehéz is. Meg lehet próbálni úgy reagálni, ahogy ő tenné, vagy ahogy szeretné, hogy tegyünk. S a történések sűrűjében talán nem hangzik el egy bántó szó, egy munka lelkiismeretesen, teljes mértékben elkészül, felhívjuk egy magányos ismerősünket, odafordulunk egy esethez stb.

Naiv a gondolat? Működik, ha Jézus mellé állunk. Jézus pedig már régóta mellettünk áll. Rajtunk múlik, hogy meghalljuk-e az üzenetét, azonosulunk-e szándékával ebben a hangos, mindenféle zajjal teli világban. Teszed, teszem, teszik, tesszük. Ha kicsit is, ha nehéz is. Ettől is élhető az életünk. S nem kell, hogy nagy dolognak éljük meg. Hogy nem várható el köszönet, megbecsülés, nem gyulladnak tűzijátékok, jár a villamos a körúton...

A szív belső öröme, nyugalma van meg. Csak úgy.

A hívó ember számára nagy segítség, ha fizikailag nem is, de Ő itt van nekünk, s mi itt vagyunk neki.

A kétségek, érzések mozognak bennünk, néha nehéz is megfogalmazni. S hogy milyen is Jézusra nézni a nehézség közepette, álljon itt Fernando Pessoa portugál költő *Harmadik* című verse:

*Bánat partján írom könyvem,
Szívemben nincs, ami legyen.
Szemeimben folyók könnyek,
Uram, élet vagy s kegyelem.*

*Csak a Tereád gondolással
Aranyozom a napjaim.
Megtelve várakozással,
Eljön-e a király megint?*

*Mikor leszel az a Krisztus
Kinek holt hamis istene,*

*Bíztass: majd a rosszból kijutsz!
S leszel Új Földem Új Ege.*

*Mikor jössz el, Rejtőzködő,
Portugál korok nagy álma?
Tedd, legyek Istenhez törő
Nagy vágy parány sóhajtsága!*

*S mondd, mikor fogsz visszatérve
Fonni vágyaimból szerelmet?
Álmom, Uram, fénybe érve
Ködből, vágyból, adsz kegyelmet?*

Ámen.

Lukács András

Reminiscere vasárnapja

„Isten azonban a maga szeretetét mutatta meg irántunk, mert Krisztus már akkor meghalt értünk, amikor még bűnösök voltunk.” (Rm 5,8)

Böjt második vasárnapja, az „emlékezzél” vasárnapja. Emlékezzünk Krisztus szeretetére, aki kereszthalálával már akkor meghalt értünk, amikor még bűnösök voltunk.

Én – személy szerint – arra emlékezem, amikor férjem, gyerekeim édesapja betegágyánál álltunk, és próbáltuk elfogadni azt, hogy szerettünk számára nincsen mentség. Ostromoltuk Istent, és nagyon nehezen tudtuk elmondani az Úrtól tanult imádságot, amelyben benne van, hogy legyen meg a Te akaratod.

Legkisebb lányomnak nagyon fáj, hogy meg kell hajolnunk Isten akaratára előtt. El is mondta: „Nem lehet, hogy Apu ne legyen ott a diplomaosztó ünnepségemen, amikor a többiekén ott volt.”

Isten mégis velünk volt. Amikor a férjem diplomát szerzett, két ajándékot kapott: egy kis láncon egy paragrafust ábrázoló medált tőlem, mint menyasszonyától, az édesapjától pedig egy márkás tollat, amit ő is a saját diplomaszerezésekor kapott.

Édesapja halála után a kórházi nővér a kislányom kezébe adta a férjem által mindig a nyakában hordott láncot. Amikor pedig – legnagyobb örömünkre – ő is megszerezte diplomáját, én voltam az, aki – először az édesapja, másodsor pedig az ő – nyakába tettem a kis láncot, azt jelképezve, hogy az édesapja vele van és kíséri útján, amit családi hagyományként folytat.

Amikor itthon örültünk sikereinek, legjobb barát-nóm megajándékozta őt egy ugyanolyan tollal, amit a nagypapa adott a fiának, lányom édesapjának. Tudom, hogy Isten vezette kezét, amikor – nem tudva az előzményekről – ezt az ajándékot választotta neki.

Isten csodát tett – nem először, és nem is utoljára. Teljesítette lányom kívánságát: mégis vele volt az édesapja a diplomaosztáson, és a nyakában azóta mindig ott található láncsal vele van, vezeti a kezét, hogy a tollal a legtökéletesebb jogi munkákat tudja megalkotni – ezzel hirdelve Isten dicsőségét és csodáját.

Aszódi Ilona

Oculi vasárnapja

„Jézus így felelt: »Aki az eke szarvára veti kezét, és hátratekint, nem alkalmas Isten országára.«” (Lk 9,62)

Naponta tűzünk ki magunk elé különböző célokat, teszünk ilyen-olyan megfontolásból és alkalomból fogadalmakat. Dolgozunk is ezekért a kítűzött célokért, fogadalmakért ideig-óráig – mindenki saját elkötelezettségétől vagy erejétől függően. Aztán marad a kudarc, ha nem sikerül elérni a kívánt eredményt. Vagy jön az új célok, kihívások keresésének érzése.

A lényeg, hogy a hétköznapi ember a folyamatos keresések, csalódások, és a saját maga által felállított célok elérése iránti vágy bűvkörében él, szüntelenül próbálja kielégíteni a siker iránti vágyait.

Sajnos a legtöbb ember nem veszi észre, hogy ezek talmi vágyak, pillanatnyi megnyugvást eredményező felületi tapasztalatok, melyek nem hoznak tényleges nyugalmat, folyamatos célt és kiszámíthatóságot az életben. Ezzel szemben itt van előttünk a lehetőség, a kész megoldás, amiért csak ki kell nyújtanunk a kezünket; csak el kell fogadnunk a hívást, és fel kell vállalnunk a hit közösségét. A hit és az elkötelezettség irányt és célt ad az életünknek, de ezt sokan nem, vagy csak nagyon későn vesszük észre.

A címben szereplő ige sem előzmény nélküli: egyfajta következtetés, összefoglaló.

Jézus Jeruzsálembé megy, és útközben, találkozva emberekkel, hívja őket, hogy kövessék Őt. Látható, hogy mennyi kifogás, meggondolatlan felajánlás akadályoz minket a felismerésben és a követésben. Az egyik ember gondolkodás nélkül felajánlja, hogy követi Krisztust; míg a másik az apját temetné el előbb; a harmadik pedig háza népétől szeretne búcsút venni, mielőtt igent mond. Jézus mindegyiket elutasítja. A példákban ki-ki magára ismerhet, mert mindig lesz olyan indok – még ha látszólag fontos is –, ami alkalmat szolgáltat arra, hogy mit miért ne tegyünk meg; illetve mindig lesznek olyanok, akik mindenre igent mondanak, gondolkodás nélkül – függetlenül attól, ki és mit kér tőlük. Éppen ezek a tulajdonságok tesznek minket, embereket alkalmatlanná arra, hogy felismerjük a hit örömét és erejét. Jézus ugyanis nem azt kérte, nem azt várta el, hogy az Ő követése olyan választás legyen, aminek következtében az ember nem lehet a szeretettel, nem búcsúzhat el halottaitól. Hanem azt kérte, hogy az Ő követése meggyőződésből fakadó, igazi választás legyen, és a benne való hit által, az Ő szeretetével forduljunk embertársainkhoz és az élethez, ahogy az Írás mondja: „A második pedig hasonlít ehhez: Szeresd felebarátodat, mint magadat. Nincs más ezeknél nagyobb parancsolat.” (Mk 12,31) Ha elfogadjuk az Ő tanítását, és követjük Őt, nem kell mást tennünk, csak átadni magunkat a hit örömeinek és erejének.

Ezen gondolatokat foglalja össze a címben szereplő ige azzal, hogy az eke szarvát fogó és közben hátranéző ember nem alkalmas Isten országára.

Szinte magunk előtt látjuk a jelenetet, mint egy festményt vagy filmrészletet. Egyúttal gondoljuk is tovább a képet. Milyen lesz az a barázda, amelyiket a szántó-vető ember úgy húz, hogy közben hátratekint? Biztosan nem egyenes, hanem girbegurba, kacskaringós. Ezzel szemben, ha az ember előretekint, kitér maga elé a messzeségben vagy a hegytetőn egy magas pontot, vagy csak a falu templomtornyát, akkor azt soha nem téveszti szem elől, és a barázda is nyílegyenes lesz. Így halad előre a hitben megerősödött ember is az élete szántóföldjén, és húz egyenes barázdát. Persze közben elfárad, megpihen, elcsügged, vagy nehezen halad, mert a föld göröngyöket, köveket gördít elé, de a hite soha nem hagyja el, a templom tornyát mindig látja, és ez ad neki erőt a munkához és az élethez. És ugyanez a hit tartja életben a földi élet után is.

Örüljünk tehát annak, hogy ilyen hívást kapunk, és kövessük közös hitünket, amit az Úr adott nekünk. Így készüljünk a húsvét ünnepére közösen.

Nagy Norbert
másodfelügyelő

Laetare vasárnapja

„Ha a földbe vetett búzaszem nem hal meg, egymaga marad; de ha meghal, sokszoros termést hoz.” (Jn 12,24)

Szomorú olvasni arról a búzaszemről, amit ugyan a földbe vetnek, de egymaga marad: nem kel ki, nem növekszik, nem fejlődik, és nem hoz termést. Üdítő annak a búzaszemnek a példája, ami szépen fejlődik, és egy kiteljesedett életet él. Ilyen egészséges és gyümölcsöző életre vágyunk mi is.

Jézus a búzaszemekről szóló mondatában kétszer is hangsúlyozza, hogy a magnak meg kell halnia ahhoz, hogy bő termést hozhasson. E tanítása akkor hangzott el, amikor bejelentette közelgő halálát, földi küldetésének célját. Jézus feltámadt, és az örök élet ajándékát adta a benne hívőknek. Kalásza sokszoros termést hozott.

A búzaszem példázata rólunk is szól. Jézus mondja: „Ha valaki nem születik újonnan, nem láthatja meg az Isten országát.” (Jn 3,3) Az újjászületett ember szoros közösségben él Istennel. Ebből következik, hogy jellemében, cselekedeteiben megismerszik a bennünk élő Krisztus természete. A vele való közösségről és ennek gyümölcseiről Jézus a szőlőtő példázatában szól: „Én vagyok a szőlőtő, ti a szőlővesszők: aki énbennem marad, és én őbenne, az terem sok gyümölcsöt.” (Jn 15,5)

Milyen gyümölcsöt terem az Istenben gyökerező élet? „A Lélek gyümölcse pedig: szeretet, öröm, béke, türelem, szívésség, jóság, hűség, szelídség, önmegtartóztatás.” (Gal 5,22–23) Ha ezt teremjük, akkor bennünk és általunk is szép dolgok teremődnek, és a mi kalászuk is sokszoros termést hoz.

Viczián István
gondnok

Judica vasárnapja

„Az Emberfia sem azért jött, hogy neki szolgáljanak, hanem hogy ő szolgáljon, és életét adja váltságul sokakért.” (Mt 20,28)

A szolgálatról sokszor olyan kényszerű tevékenységek jutnak eszembe, mint pl. a sorkatonai szolgálatom szigorú rendszere, mely kezdetben érthetetlennek tűnt a szememben (miért kell nekem ölni tanulni?), ám visszatekintve hálát adok az ott szerzett különleges tapasztalatokért, hiszen ezeken keresztül hívott el Urunk az Ő szolgálatára. Eszembe jutnak azonban azok az idők is, amikor a hatvanas évek vége felé Madocsai Miklós lelkész iratterjesztési helyettesítésre kért meg, amit viszont örömmel vállaltam. A Schütz Kórus munkájában is szívesen vettem részt: örömet, élményt nyújtottak a közös szolgálatok. A presbiteri tevékenységemben is érzem Urunk biztató, elkötelező szeretetét. Biztató, mert tudhatom: az ő követésében, küldetésében jó úton járunk; Szentlelke által vezet bennünket, bátorít a további szolgálatra a környezetünkben, a gyülekezetünkben, hogy továbbadjuk mindazt, amit tőle kaptunk. Elkötelező, hiszen keresztségünk által az Övéi vagyunk: kiválasztott bennünket és a földre jött értünk, ahogy egyik szép karácsonyi énekünkben énekeljük. Nem olyan elköteleződés ez, amely „foggal-körömmel” való kényszer lenne, hanem örömteli, hálával, szívesen végzett tevékenységet jelent életünkben azon a területen, ahová állítottunk. Gyülekezetértörténeti munkacsoportbeli tevékenységem során hálás szívvel figyelhettem Urunk áldott munkálkodását gyülekezetünk életében.

A szolgálat másik aspektusa, amelyről Jézus a Zebedeus-fiak történetében szól, a saját szolgálata, ami az egész világot átfogó megváltói mű legmélyebb pontja, melyet a fenti igében így olvasunk: „...hanem hogy ő szolgáljon, és életét adja váltságul sokakért.” Ez rám is vonatkozik! Felfoghatatlan! Luther erről az ígéről így írt: „Ami Krisztus tett, méltó arra, hogy mindig róla énekeljünk, prédikáljunk és beszéljünk s érte viszontszeressük. Mert kibeszélhetetlen nagy dolog az, amikor Isten Fia szolgálom lesz, aki annyira megalázkodik, hogy bűnömöt is, sőt az egész világ bűnét vállalára veszi és hordozza, nekem pedig ezt mondja: Te immár nem vagy bűnös, hanem én lépek helyedbe. Bűnöd az enyém. Bűnben lehet az egész világ, te azonban nem, mert rajtam minden bűnöd! Ki tudná ez felfogni?” (Jer, örvendjünk keresztyének!). A passió, a szenvedéstörténet felé közeledve ez – a hálaadáson túl – még inkább indít a szolgálatra, az evangélium örömhírének, Urunk szeretetének tovább sugárzására. Ma, amikor a pandémia miatt amúgy is elszigetelődöttünk egymástól, különösen is fontos megtalálni a lehetőségeket a kapcsolattartásra, a közösség megélésére. Jó tudnunk, hogy Urunk mindenek felett való Úr, hatalma van a járvány felett is! Ő tud a mi nehézségeinkről, nyomorúságunkról!

Úgy gondolom, gyülekezetünkben is fontos, hogy figyeljünk egymásra, támogassuk egymást – akár fizikai, akár lelki segítségnyújtással. Lehet, pusztán azzal,

hogy a másikat meghallgatjuk, segítünk terheinek hordozásában. Az egymásért való imádkozás is nagyon fontos szolgálat.

Urunk áldja meg szolgálatunkat, életünket, hogy Rá mutató, dicsőítő élet lehessen gyülekezetünk közösségében.

Herzog Csaba

Palmarum vasárnapja

„És ahogyan Mózes felemelte a kígyót a pusztában, úgy kell az Emberfiának is felemeltetnie, hogy aki hisz, annak örök élete legyen őbenne.” (Jn 3,14–15)

János evangéliumában a fenti igehely Jézusnak egy Nikodémussal folytatott párbeszéde részeként jelenik meg, utalva Mózes 4. könyvének 21. fejezetére. A zsidók hosszú pusztai vándorlásuk során elcsüggedtek, engedetlenek voltak, emiatt Isten haragja mérges kígyók tömkelegében nyilvánult meg. Isten Mózes imájára válaszolva arra szólítja fel őt, hogy egy érc kígyót tartson fel az ég felé póznára tűzve, és akik arra feltekintenek, nem fognak belehalni a kígyómarásba.

Ahogy Isten a feltartott kígyóval megbocsátja a vándorló zsidó nép csüggedését, úgy tekinthetünk fel mi is a keresztre feszített Jézusra. A böjti időszakban minden nap ez kell, hogy eszünkbe jusson. Jézus az Emberfia felemeltetésével a saját jövőbeli kereszthalálára utal, amely során a Golgota hegyén az égre meredő kereszten teljesedik be földi útja. És ahogyan az érc kígyóra való felnézés több mint 3000 éve megmentette a zsidókat a kígyó mérgétől, úgy ment meg minket, keresztyéneket az elmúlt két évezredben a bűntől és a csüggedéstől az, hogy Jézusra tekinthetünk.

De mit mond a mai kor emberének ez az ige? Mit jelent számunkra az égre, az érc kígyóra vagy Jézus keresztlére tekintés? Hogyan fordíthatjuk ezt le a mai kor nyelvére? Ne befelé forduljunk, ne a saját gondjainkkal, saját csüggedésünkkel, saját nagyságunkkal foglalkozzunk. Hanem felfelé nézve, Istent és embertársainkat keressük, azt kémelve, hol segíthetünk másoknak, hol szolgálhatunk. És ha ilyen távlatokba tekintünk, akkor Istent, a kereszten függő Jézust is észre fogjuk venni.

Réthelyi János

Lelki erősödésben!

A 2021. december 7-én tartott presbiteri gyűlésen a gyülekezet döntéshozó testülete újra bizalmáról biztosított, és újabb periódusra igazgató-lelkésznek választott. Azt hiszem, hogy ebben a hírben nincs semmi különös. Az én számomra azonban mégis elgondolkodtató. S az a kérdés foglalkoztatott, hogy ebben a helyzetben lesz-e erőm valami újat hozni és adni a gyülekezetnek? Lesz-e erőm megújulni?

Sokszor tapasztaljuk, hogy azok, akik régóta viselnek egy tisztséget, a „nehézségi erő” folytán már nem tudnak újat, innovatívát adni az általuk vezetett közösségnek. Belefáradás, belefásulás, kiegészés lehet a velejárója a hosszú szolgálatnak. Emlékszem, még egyetemista korunkban egy egyházi vezető tartott előadást a Teológián, s bár már nem emlékszem, mi volt a fő téma, de az a gondolata megragadott, hogy sok vezetőnek arra megy el az összes energiája, hogy kapaszkodik az íróasztalába.

Nem szeretnék az íróasztalomba kapaszkodni, még akkor sem, ha nyugdíjba vonulásomig ez a két és fél év van csak hátra.

Különösen izgat, hogy a mostani helyzetben mi-ként lehetne tenni a lelki megerősödésért. Az látható, hogy a járvány nélkül is erős lenne a szekularizáció. Felerősíti az egyháztól való elszakadást az is, hogy a világból ellentmondásos hírek érkeznek egyházi vezetők bűneiről, visszaéléseiről. S az is, hogy áltudományok és a Bibliától idegen spirituális utak bő választéka kínál boldogságot. A járvány pedig nagyon sokat ártott a közösségeknek. A jogos óvatosságot, féltést sok esetben a hisztérikus félelem váltotta fel. De már számolnunk kell az emberben elhatalmasodó kényelemmel is. Sokkal kényelmesebb online vásárolni, mint boltba menni, és sokkal kényelmesebb a gyülekezeti alkalmak helyett a közvetítések között mazsoláztatni.

Újra és újra felmerül a kérdés, mit tehetünk a gyülekezet megelevenedéséért? És akkor sem tudnánk pontos feleletet adni, ha biztosak lehetnénk a járvány múltának, de ebben a bizonytalanságban még nehezebb. Mert ötleteink csak lennének. A legutóbbi presbiteri gyűlésen is elhangoztak építő és kedves gondolatok kiállításszervezésről, gyülekezeti hétvégéről, indítandó tánctanfolyamról, vagy éppen a gyülekezeti tagok életútját bemutató közösségi estekről. Milyen jó lenne, ha ez mind megvalósulna! De ahhoz, hogy bátrabban szervezzünk, először a járványnak, másodsor a félelemnek kell múlnia.

Éppen ezért ebben a helyzetben nem csupán ilyen formai, szervezési kérdésekben látom a gyülekezet megelevenedésének az esélyét. Hisz az egyház, és benne a gyülekezet megelevenedése nem attól függ, hogy vannak-e jól szervezett programjai. Hanem attól, milyen eleven a hit. Attól, hogy a Szentlélek indít-e bennünket, hogy odaadóbb legyen a hit, és ebből fakadóan odaadóbb, aktívabb legyen a szolgálat is.

Ezért az elkövetkező időszak programját ebben a kettős mondatban fogalmazom meg: **Úrra lelni Krisztusban! – Testvérré lelni egymásban!**

Úrra lelni Krisztusban! Olyan úrra, mint a klasszikus értelemben vett családfő. *Jézus Krisztus Úr!* Hangzott egy őskeresztyén hitvallás-morzsa. De milyen bátor mondat volt ez! Azt jelentette, hogy nem a császárnak, és nem is más istenségeknek, hanem egyedül Jézus Krisztusnak jár ki a hódolat. Olyan jó lenne, ha újra komolyabban vennénk azt, hogy Jézus nem egy haver, s nem is alkalmi segítő, akit elő lehet rángatni, ha baj van. Ő Úr! A régiek attól sem riadtak vissza, hogy a félelem szóval jelezzék az Istenbe, Krisztusba vetett hitet. Ez nem a páni félelem, hanem annak a biztos tudata, hogy Krisztus mindenképp felett áll, és mindent megtehet. Annak a tudata, hogy a szó szoros értelmében kezében tartja az életünket. Ezt néha szorításnak érezzük, máskor pedig biztos oltalomnak.

Jézus Úr! Olyan Úr, aki hatalmát a bűn és a halál legyőzésében teljesítette ki. Úrra lelni Krisztusban! – Merjünk többet imádkozni, figyeljünk jobban a szavára, igazítsuk a gondolkodásunkat az evangéliumhoz. Merjük bevallani gyengeségünket, és merjük még a félelmeinket is a kezébe tenni. Merjünk bátran ráhagyatkozni.

Testvérré lelni egymásban! A trendek azt mutatják, hogy a modern ember elmagányosodása növekszik. Ehhez hatalmas lökést adott a járvány. A távolságtartás a különben is magányosodó embereket sok esetben teljes bezártságba taszította. Krisztus, az Úr úgy szolgál nekünk, hogy közben egymás mellé rendel bennünket. Rámutat arra, hogy ebben a helyzetben mi, akik „egy hajóban” hánykolódunk, csakis együtt „juthatunk a mennybe”. Nincs magán-mennysorság. Elsősorban a gyülekezet közösségén belül kell erősíteni a testvéri „hálót”. Sokan csak a lelkész vagy a hitoktató személyén keresztül kapcsolódnak a gyülekezethez, és alig, vagy egyáltalán nincs kapcsolatuk a gyülekezet többi tagjával. Használjuk ki a gyülekezeti alkalmak előtti és utáni időszakot egymással való beszélgetésre, keressük azokat az alkalmakat, ahol nem csak fogyasztók lehetünk, s keressük meg a környezetünkben élő evangélikus testvéreket. Sokszor minimális segítség lélekmentő lehet! Mert megérezzük és megéreztetjük, hogy nem vagyunk egyedül. De az is erősítő lehet, ha olyanokat tudunk megszólítani, segíteni, akik (eddig) nem tartoztak a gyülekezetünkhöz. Mert a gyülekezet létéhez nemcsak a liturgia, az Úr előtti meghajlás tartozik hozzá, hanem a diakónia, a másik embernek való szolgálat is.

Úrra lelni Krisztusban! – Testvérré lelni egymásban! Határozza meg gyülekezetünk életét, és abban minden szolgálatot ez a kettős gondolat! Isten Lelke erősítsen bennünket, hogy a vele való közösségünk által növekedjen a békesség és a szeretet.

Bence Imre

Eseménynaptár – 2022. Böjt–Húsvét

A tavaszi időszakban a hétközi alkalmainkat a szokott rendben megtartjuk. Az egyéb programjaink a járványhelyzet alakulásától függően kerülnek megszervezésre. A hetente kiküldött elektronikus hírlevelünkben és a honlapunkon igyekszünk pontos tájékoztatást adni.

Március 1. kedd

18.00 – Bibliaóra

19.00 – Presbiteri gyűlés

Március 6. vasárnap

Böjt 1. vasárnapja – INVOCAVIT

Istentisztelet a szokott rendben

16.00 – Családos délután – kisgyermekes családok találkozója

18.00 – Orgonazenés áhítat – orgonál: *Bán István*

Március 13. vasárnap

Böjt 2. vasárnapja – REMINISCERE

Istentisztelet a szokott rendben

18.00 – Ifjúsági zenés istentisztelet

Március 19. szombat

Egyházmegyei hittanverseny Szentendrén

Általános iskolás gyermekek jelentkezését várjuk!

Március 20. vasárnap

Böjt 3. vasárnapja – OCULI

Istentisztelet a szokott rendben

18.00 – Gospel istentisztelet

Interaktív keresztút megnyitása a barlangban

Március 21. hétfő

19.00 – Budavári Evangélikus Szabadegyetem vendég: *Sebő Ferenc*, a Nemzet Művésze címmel kitüntetett, Kossuth-díjas énekes, gitáros, tekerőlantos, dalszerző, népzene-kutató és építészmérnök

Március 27. vasárnap

Böjt 4. vasárnapja – LAETARE

Istentisztelet a szokott rendben

A 11 órai istentisztelet után közös kávézás

Cselekvő szeretet

Gyülekezetünkben régóta hagyomány, hogy a húsvét előtti hetekben meglátogatjuk rászoruló és rég nem látott idős testvéreinket. Kérjük, ha környezetében tud olyan testvérrel, aki kora vagy betegsége miatt nem tud eljárni templomunkba, alkalmainkra, jelezze felénk.

Várjuk a testvéreket **március 29-én**, kedden, 17.00 órától a kápolnába, a húsvéti csomagok elkészítéséhez, és az idős, magányos tesvéreink meglátogatására is. Kérem, ha észrevételük vagy kérdésük van, hívják bizalommal a Lelkészi Hivatalt vagy személyesen engem.

„Tárjátok ki ti is szíveteiket.” (2Kor 6,13b)

Bajnóczi Ilike +36-20-824-5375

Április 1-3. péntektől - vasárnapig Gyülekezeti hétvége Balatonszárszón

Gyülekezeti hétvégénken a család spiritualitásának, lelki életének kérdéseit szeretnénk körbejárni vendéglőadók segítségével. A téma miatt elsősorban a hittanos, konfirmandus, és ifis gyermekek családját várjuk az alkalomra. Részletekről később adunk tájékoztatást.

Jelentkezési határidő: **2022. március 20.**

Csak az előzetesen kiadott jelentkezési lapon fogadjuk el a jelentkezéseket!

Április 3. vasárnap

Böjt 5. vasárnapja – JUDICA

Istentisztelet a szokott rendben

18.00 – Orgonazenés áhítat – orgonál: *Bán István*

Április 5. kedd

18.00 – Bibliaóra

19.00 – Képviselőtestületi gyűlés

Április 8. péntek

Ökumenikus keresztút a tabáni kereszthez

Április 10. vasárnap

Virágvasárnap – PALMARUM

Istentisztelet a szokott rendben

18.00 – Ifjúsági zenés istentisztelet

Április 11. hétfő

19.00 – Budavári Evangélikus Szabadegyetem vendég: *Madarassy István* Kossuth-díjas ötvösművész, szobrász

Április 11-13. hétfőtől - szerdáig

18.00 – Nagyheti igehirdetés-sorozat minden este *Isten, figyelj imádságomra!* – címmel a hét zsoltára alapján figyelünk Jézus szenvedésére, áldozatára.

Április 14. – Nagycsütörtök

18.00 – Istentisztelet úrvacsoraosztással, a lábmosás liturgiájának felelevenítése

Április 15. – Nagypéntek

Délelőtti istentisztelet a szokott rendben

18.00 – Passióolvasás

Április 17. – Húsvét vasárnapja

5.00 – Feltámadás liturgia, hajnali istentisztelet
A többi istentisztelet a szokott rendben

Április 18. – Húsvéthétfő

Délelőtti istentisztelet a szokott rendben

Este nem tartunk istentiszteletet

Április 24. vasárnap

Húsvét utáni 1. vasárnap

QUASI MODO GENTI

Istentisztelet a szokott rendben

A 11 órai istentisztelet után közös kávézás

Május 1. vasárnap
Húsvét utáni 2. vasárnap
MISERICORDIA DOMINI

Istentisztelet a szokott rendben

18.00 – Orgonazenés áhítat – orgonál: *Bán István*

Május 3. kedd

18.00 – Bibliaóra

19.00 – Presbiteri gyűlés

Május 8. vasárnap
Húsvét utáni 3. vasárnap
JUBILATE

Istentisztelet a szokott rendben

18.00 – Ifjúsági zenés istentisztelet

19.00 – Fészekrakó – A házasságra készülő fiatalok közösségi, interaktív alkalma

19.00 – Egyetemista kör

Május 9. hétfő

19.00 – Budavári Evangélikus Szabadegyetem
 vendég: *Nádasdy Ádám* magyar nyelvész,
 költő, műfordító, esszéista, az ELTE
 BTK oktatója

Május 14. szombat

Presbiteri nap – egész napos programmal

Május 15. vasárnap
Húsvét utáni 4. vasárnap
CANTATE

Istentisztelet a szokott rendben

18.00 – A Budavári Schütz Kórus és a Gospel Kórus
 közös koncertje az éneklés vasárnapján

Május 22. vasárnap
Húsvét utáni 5. vasárnap
ROGATE

Istentisztelet a szokott rendben

A jubiláló konfirmandusok találkozója

Május 26. csütörtök
Mennybemenetel ünnepe

18.00 – Ünnepi istentisztelet

Május 29. vasárnap
Húsvét utáni 6. vasárnap
EXAUDI

Istentisztelet a szokott rendben

A 11 órás istentisztelet után közös kávézás

Nyári tábor

Nyári táborunkat **2022. június 19-26-ig** tartjuk
 Szigetszentmártonban.

A **Sára-terem** alkalmas családi programok, születésnapok és egyéb alkalmak megtartására. Örömmel állunk ezzel is a gyülekezet tagjai rendelkezésére. Érdeklődni *Kovács Kata* hitoktatónál lehet a +36-20-824-9031 telefonszámon

Evangélikus műsorok a médiában

Március 13. vasárnap – Böjt 2. vasárnapja
Kossuth Rádió: Istentisztelet közvetítése Főtről
 Igét hirdet: *Dr. Cserhátiné Szabó Izabella*

Március 27. vasárnap – Böjt 4. vasárnapja
Duna Televízió: Istentisztelet közvetítése
 Székesfehérvárról
 Igét hirdet: *Bencze András*

Április 10. vasárnap – Virágvasárnap
Duna Televízió, 9.00: Lét-Ige protestáns magazin

Április 15. péntek – Nagypéntek
Duna Televízió, 11.00: Nagypénteki istentisztelet
 közvetítése Budakeszről
 Igét hirdet: *Lacknerné Puskás Sára*

Április 17. vasárnap – Húsvét
Duna Televízió, 8.30: Isten kezében

Április 18. hétfő – Húsvéthétfő
Kossuth Rádió: Istentisztelet közvetítése Súrról
 Igét hirdet: *Nagy Gábor*

Május 1. vasárnap – Húsvét utáni 2. vasárnap
Kossuth Rádió: Istentisztelet közvetítése
 Kaposszekcsőről
 Igét hirdet: *Szabó Szilárd*

Felhívás

Engedjétek hozzám jönni a gyermekeket! címmel fényképkiallítást szervezünk a kápolnában a gyülekezetünkhöz tartozó gyermekek képeivel. Szeretettel kérjük a szülőket, nagyszülőket, hogy osszanak meg velünk fotókat gyermekeikről, unokáikról. A képek igei meditációkkal kerülnek majd kiállításra.

A digitális fotókat a budavar@lutheran.hu e-mail címre várjuk; a papír alapú képeket minimum 10-15 cm-es méretben, maximum A4-es formátumban a Hivatalba lehet beadni.

Határidő: **2022. március 15.**

Böjti elcsendesedés

„Zárt ajtókon is átmegy, amikor a békességet hozza; odaáll a kételkedő elé, és legyőz minden félelmet. Ma is közeledik az övéhez, még ha nem is látják meg azonnal. De szelíd szemével rájuk tekint, és ezt a szív megérzi.” (N.L.V. Zinzendorf)

Kedves Testvérek!

A böjti elcsendesedést idén egy kedves testvéremtől ajándékba kapott imagyakorlat mentén élem meg, amely hétről hétre vezet egy különleges úton. Figyelmet és fegyelmet igényel: hűségesebb kitartást az imában.

Az első lépéseket a 46. zsoltár sora segítette:

„Légy csendben és tudd, hogy Én vagyok az Isten”. Milyen egyszerű, de határozott felszólítás! Nem biztos, hogy elsőre megértem, mire is szólít fel. Sokszor elismétlem magamban, hogy elcsendesedjem. Ahogy telnek a napok, hetek, egyre kapom a hívásokat.

A második hét arra tanított, milyen fontos arra figyelnem, ahol éppen vagyok, és amit éppen teszek. A „most” legtöbbször tele van ajándékokkal, ha van szemem ezek meglátására. Ha nem a jövővel vagyok elfoglalva, vagy a múlton sajnálkozom, hanem a jelen pillanatot élem meg a maga teljességében: mindazt, amit Isten megmutat benne számomra.

A harmadik hét arra fordította figyelmemet, mi csoda perspektívát nyit, ha megpróbálok hálás lelkülettel tekinteni a dolgokra. Ha hiszem, hogy Isten életem minden pontján megajándékoz valamivel. A negyedik héten a türelmem került előtérbe: nem kell mindent azonnal megértenem, kontrollálnom, hasonlítani. Elég, ha most csak észlelem mindazt, amit az életemben tapasztalok: sokkal több minden válik így láthatóvá, érthetővé. Számomra ez az alázatról is szól.

Még előttünk áll nyolc hét húsvétig. Így járom utamat hétről hétre: figyelve Isten tetteit, ajándékait; tudva, hogy Ő mindig jelen van, rá mindig számíthatok. Így készülök nagycsütörtök úrvacsorai asztalához, a nagypénteki kereszthez, így várom, hogy húsvét ünnepén együtt énekeljünk: „Krisztus feltámadt, Elmúlt kín, gyalázat. Örvendezzünk, vigadjunk, Krisztus lett a vigaszunk! Halleluja!” Érzem, hogy Jézus tanításai mentén önmagam és a világ jobb megértése érzékenyebbé tesz embertársaimmal szemben is.

Mennyei Atyám! Köszönöm, hogy nem hagysz magamra a mindennapokban, hogy velem vagy utamon szent Fiad, az Úr Jézus Krisztus által. Köszönöm, hogy Jézus vállalta értem is a gyötrelmes halált. Segíts, hogy a feltámadott Úr nyomán járjam végig életemet. Ámen.

Szeretettel kívánok gyülekezetünk minden tagjának meghitt elcsendesedést a böjti időszakban, és áldott húsvéti ünnepet!

Erős vár a mi Istenünk!

Heinczinger Orsolya
felügyelő

Aki többre tanít minket...

Gondolatok az iskolai hit- és erkölcsstanoktatásról; kérés a szülőkhöz

Jób könyve vall arról az Istenről, aki többre tanít bennünket. Többre, mint az iskola, mint a tanárok. Ha töredékesen is, de ezt szeretnénk a gyerekek szívébe csepegtetni a gyülekezeti és az iskolai keretek között.

A kötelezően választott hit- és erkölcsstan órákat, és az egyházi iskolákban tartott hitoktatást az idei tanévben 22 iskolában látjuk el, három főállású és egy félállású hitoktatóval, óraadó segítővel, az I. és II. kerület területén, az általános iskolákban, és a 6 és 8 osztályos gimnáziumokban is a 8. évfolyamig.

Az előttünk lévő időszakban újra lehetősége nyílik a szülőknél – nemcsak a beiratkozás előtt álló elsősök szüleinek, hanem mindenkinek – a tavasz folyamán nyilatkozni, hogy az erkölcsstan óra helyett az evangélikus hit- és erkölcsstan oktatást választják.

Ezért fordulunk kéréseinkkel a szülőkhöz:

1. Kérjük, hogy mindenki vegye komolyan az iskolai hit- és erkölcsstan oktatás lehetőségét, és aki eddig nem tette meg, a törvényi lehetőségeket figyelembe véve írassa be gyermekét. Tegyenek meg mindent, hogy a hittanórákra minél többen iratkozzanak be.

2. Kérjük a szülőket, hogy az elsősök beíratása előtt érdeklődjenek a már eddig beindított hit- és erkölcsstan órákkal kapcsolatban. Könnyebb egy olyan iskolában újabb csoportot indítani, ahol már jelen vagyunk, és jó kapcsolatunk van az iskolavezetéssel.

3. Kérjük, hogy gyermekük osztályában, illetve évfolyamában keressék a kapcsolatokat, beszélgesse- nek egymással, és lehetőleg együtt, összefogva jelentkezzenek az evangélikus hit- és erkölcsstanra, mert több gyermek részvételével könnyebb az órát megszervezni.

4. Kérjük, hogy az információk tisztázására keressék meg a Lelkészi Hivatalt. *(Az előző évben voltak szülők, akik azért nem íratták be gyermekeiket, mert azt hallották, hogy nem lesz evangélikus hit- és erkölcsstan oktatás az adott iskolában.)*

5. Az egy-egy iskolában tanító hitoktató nevét csak szeptemberben, az órarend kialakulását követően tudjuk megadni. Kérjük, hogy ne a hitoktató személyéhez kössék a beiratkozásokat.

6. Az iskolai hit- és erkölcsstan oktatást teszi teljesebbé és közösség-centrikusabbá a gyülekezeti hittanóra, és a vasárnapi gyermek-bibliaóra. Várjuk a gyermekeket és szüleiket a közösségi alkalmainkra is!

Bízunk abban, hogy Isten megáldja a gyermekekkel való foglalkozásunkat – akár a gyülekezetben, akár az iskolában adjuk át nekik az evangéliumot. Bízunk abban, hogy az alkalmainkon arra a többletre is meg tudjuk tanítani a gyermekeket és a fiatalokat, amely az élet teljességéhez szükséges.

Bence Imre

Ökumenikus imahét

„Láttuk az ő csillagát napkeleten, és eljöttünk, hogy imádjuk őt.” (Mt 2,2)

A tavalyi ökumenikus imahét – sok minden mással együtt – elmaradt a járvány miatt bevezetett lezárások eredményeként. Az idei imahétre január 16. és 23. között került sor, szokás szerint minden nap más helyszínen. Az imahét témáját a közel-keleti egyházak választották, melynek középpontjában a csillag feltűnése, a napkeleti bölcsek útja és Betlehembe való érkezése volt. Az Ige vezetésével indulunk mi is útnak: követtük a bölcseket napról napra, ahogy ők mentek a nekik utat mutató csillag után. Velük érkezünk mi is a célhoz: Jézushoz. Az igehirdetések fókuszja az együtt megtett és még ránk váró közös út volt.

Az imahét két megválaszolásra váró kérdést vetett fel számomra. Az első az volt, hogy fizikailag is meg tudjuk-e tenni az utat, illetve van-e elég akaratunk, hogy megtegyük. A harmadik éve tartó járvány egyik szomorú, bár remélhetőleg csak ideiglenes következménye az, hogy láthatóan csökkent a templomba járók száma. Ennek ismeretében és az aránylag kedvezőtlen időjárás miatt, bevallom, némileg bizonytalan voltam abban, milyen is lesz az imahét. Képesek leszünk-e követni Isten hívó szavát és elengedni a félelmet, a kényelmet? Ilyen gondolatokkal érkeztem az első alkalomra. Aggodalmam azonban hamar elmúlt, mert nem üres padosorok sokasága fogadott. Ugyanezt tapasztaltam a következő négy, és az imahétet lezáró estén is. Örömmel hallottam testvéreiktől, hogy sokan vettek részt a többi alkalmon is – idősek és fiatalok egyaránt. Megtelték a nagyobb és kisebb templomok is. Elég sokan voltunk-e? – tehetnénk fel a kérdést. Bár soha nem lehet azt mondani, elegen vagyunk, mégis biztatónak találtam, hogy semmi sem tudta visszatartani keresztény testvéreinket attól, hogy egész héten együtt legyünk, haladjunk a kitűzött cél felé.

A második kérdés pedig az volt, szívünkben is képesek vagyunk-e arra, hogy együtt igyekezzünk a célhoz. Jól tudjuk, hogy a keresztények egysége mindig is fontos volt, és az ma is, de nem kizárólag elméleti szinten. Ha hisszük, hogy egy a nyáj Jézus vezetése alatt, akkor vegyük komolyan, hogy Isten elvárja az egységre való törekvést – fontos a küldetésünk, és nagy a felelősségünk. Az egyik estén elhangzott igehirdetés arra hívott minket, hogy kövessük mi is a csillagot – együtt, egymás kezét fogva, mert a cél közös. Minden nehéz út könnyebb, ha együtt és nem kis csoportokat alkotva – bizony néha némi ellenséges érzülettel – tesszük meg. Egy másik alkalommal hallott igehirdetés pedig arra szólított fel, hogy legyünk mindannyian Betlehem kenyérévé, és az elhangzott szép lutheri idézet szerint egymás Krisztusaivá. Hordozzátok egymás terhét! Az „egy-

más” szó nem korlátozódik azokra, akik egy felekezet tagjai, hanem kiterjed minden keresztényre. Az imahét szolgálattevői és résztvevői azt bizonyították, hogy igenis van szándék és van akarat. Az imahét nyitó alkalmán hangsúlyt kapott a gondolat, hogy ünnepelnünk kell. Igen, ünnepelnünk kell, hogy lehetett ismét imahét – és nem virtuálisan. Ünnepelnünk kell azt is, hogy az egységre való törekvés nem torpant meg. Jó volt látni együtt a sokszínű kereszténység képviselőit: katolikus, görög-katolikus, református, evangélikus lelkipásztorokat; a zenei szolgálattevőket, így a Budavári Schütz Kórust, a Budavári Gospel Kórust, az ifjúsági zenés istentiszteleteken szolgáló más zenészeket, és a különböző felekezetek tagjait. Mindegyik este azt tükrözte, hogy nem kényszerből vállalták azt, hogy a „másik” templomába menjenek szolgálni, ígét hirdetni, zenélni, imádkozni, hanem nyílt szívvel jöttek Isten házába, hogy keresztény testvéreikkel együtt dicsőítsék Istent, együtt könyörögjenek Isten irgalmáért és az egységért.

Jó érzésekkel és bizakodással töltött el az imahét minden alkalma. Igében gazdag estéken vehettünk részt, számtalan bátorítást kaptunk, ismerkedtünk testvéreinkkel, hallgathattuk egymás zenéjét, figyelhettük egymás szolgálattevőinek hívó hangját. Lelkiekben erősödve vehettünk búcsút egymástól január 23-án. Kérjük Istent, hogy erősítsen minket tovább az egységért folytatott munkában, ne engedje emberi gyarlóságainkat érvényesülni. Rajtunk múlik, hogy az imahét ne záruljon le az utolsó alkalommal, és ne merüljön feledésbe a következő évi imahétig.

Legyen minden hetünk ökumenikus imahét. Ha Jézus kezét fogjuk, ez is sikerülni fog. Úgy legyen!

Holtzmann Krisztina

Károlyi Amy

Szó

*Vannak csendek,
mikor a percet
átüti a szó.
Nyiss ki ajtót és ablakot,
Isten a látogató.*

*Hagyd minden dolgod,
a szóra figyelj.
Oly ritkán hallható.*

*Átömlik rajtad, mint egy ölelés,
mikor Isten meglátogat.
Te vagy a hang,
a szó.*

Húsvéti emléktöredék

Kelenföldön nőttem fel, a Sas-hegy alatt, az 1930-as években fölparcellázott, családi házas környezetben. A hatvanas évek, amelyekről már vannak emlékeim, pasztellszínekben, elmosódó kontrasztokkal tűnnek fel a képzeletbeli retinámon.

Hollókó, Daróczi, Aga és Ibrahim utca. Kopott, világháborús belövésekkel lyuggatott, többnyire 1945 előtt épült házak, sokukon kör alakú mázas kerámia-tábla, rajta Madonna a Kisjézussal. A kertben orgonabokrok, korán nyíló, rózsaszínű bőrvirág, sárga nárciszok. Hasonló családok éltek itt, kettő, de inkább három gyerekkel, az ötvenes-hatvanas években szokásos, meglehetősen szerény körülmények közt. Zongorahangoló, statisztikus, tisztviselő családfők, néhány diplomás értelmiségi is.

A mi családunkban hárman nevelkedtünk: két bátyám hat, illetve hét évvel idősebbek lévén, sokáig nemigen vettek engem emberszámba. Amikor születtem, objektíven és határozottan állapították meg: „Ez a Beáta igen ronda.” Ezt a véleményüket évekkel később még kiegészítették azzal, hogy buta is...

Az emberek akkoriban sokat beszélgettek. Uticán, a sarki Közértben vagy a Marci zöldsárga boltjában, sorban állás közben, szülői értekezleten. Olyan volt ez a környék, akár egy kis falu. Mindenki ismert mindenkit, az asszonyok pletykáltak: ha történt valami érdekes az iskolában vagy otthon, gyorsan híre ment – Facebook és Messenger nélkül is.

A gyerekek néhány családban majdnem egyszerre születtek: Pistinek, Mikinek és nekem is volt például osztálytársam a B. családból, de N-ékkal is szinkronban voltunk. Így mindannyiunknak jutott kortárs barát vagy barátnő, nagyon sokszor játszottunk egymásnál. Nyáron állandóan az utcán, mivel autók szinte még egyáltalán nem jártak – ugrálóiskolát rajzoltunk, Adj király katonát vagy kidobóst játszottunk. Ócska, több számmal nagyobb kerékpáron bicikliztünk, a fiúk még a nyereg alatt is tudtak.

Legjobb barátnőm minden vasárnap kora reggel katolikus misére ment, soha nem hagyhatta ki. Mi a családdal a Bocskai úti evangélikus templomba jártunk, mindhármunkat ott tartottak keresztvíz alá.

Itt készültem a konfirmációra is, amikor tizenkét éves lettem. A kiskátét meg imádságokat tanultunk, sokat énekelünk. Bencze Imre nagytiszteletű úr annyira jó-ságos volt, hogy a próbán mindenki megkapta azt a kérdést, amit később a vizsgán is – így nem kellett izgulni, nem lehetett leégni. Édesanyám kitett magáért – akkor már külön éltek Apucival –, meg akarta mutatni, hogy egyedül is képes rá. Varrónő varrta a fehér műselyem ruhámat, karcsúsított szabással, elől sok behúzott gombbal. A konfirmáció után a család az Ibrahim utcában gyűlt össze, ott ünnepeltünk.

Húsvétkor minden ház kapuja nyitva állt. Egy-másnak adták a kilincset a felnőtt férfiak, kis- és nagyfiúk. Mindegyikőjük meg akarta locsolni a lányokat, asszonyokat, még a nagymamákat is. Locsolás után kínálás következett: sütemény, talán kis likőr is. Csodás hímes tojásokat hoztak haza a fiúk – még arannyal festettre is emlékszem, a pénz még nem volt divatban. A nagyhét után Mami mindig készített rakott krumplit, jó sok keménytojással, többnyire kolbász nélkül. Így is bekebeleztük.

Egy húsvéti istentiszteleten sokan voltunk a Bocskai úton: a gyülekezeti terem is ki kellett nyitni, hogy elférjünk. Mellettem egy idős bácsi ült, aki lelkesen, nagyon hangosan és nagyon hamisan énekelte a „Győzelmet vettél”-t. Kuncogtam, megbökttem a mellettem ülő Pistit, és mutogattam a bácsira. A bátyám azonnal lefogta a kezem, és dühösen nézett rám. Akkor nem értettem, miért. Ma már persze, nagyon is.

A „Győzelmet vettél” az egyik legismertebb magyar evangélikus énekünk. A zenéjét G. F. Händel több mint kétszáz éve szerezte, gyönyörű dallama a Júdás Makkabeusról szóló oratóriumból való. A szöveget egy svájci lelkésznek, E. L. Budry-nak köszönhetjük. Nagyon szeretem ezt az énekünket. Lelkesít, bizonyosságot ad, megerősít a hitben. Áldott húsvétot kívánok mindenkinek!

Jásdi Beáta

1. *Győzelmet vettél, ó, Feltámadott!
Dicsőséggel fényes a diadalod!
Magas égből szállt le angyali követ,
Hogy elhengerítse a nehéz követ.
Győzelmet vettél, ó, Feltámadott!
Dicsőséggel fényes a diadalod!*
2. *Lásd, ott az Jézus, az Üdvözítő!
Ne kételkedj többé: ő jelent meg, ő!
Ujjongj, Isten népe, Hirdesd szüntelen,
Jézusé a végső, döntő győzelem!
Győzelmet vettél, ó, Feltámadott!
Dicsőséggel fényes a diadalod!*
3. *Mért félne szívem? Él az én Uram,
Békesség Királya, Benne nyugta van,
Ő a diadalmam, pajzsom, életem,
Szívemben már nincsen semmi félelem.
Győzelmet vettél, ó, Feltámadott!
Dicsőséggel fényes a diadalod!*

Egy plusz hat év Budavárban

BUDAVÁRI SEGÉDLELKÉSZEK EMLÉKEI

Új sorozatunkban a korábban Budavárban szolgált segédlelkészeket szólítjuk meg: meséljenek az itt töltött évekről, történelmi tényekről, élményekről, lelki tapasztalatokról.

A Tánacsics Mihály utcai, emeleti, másfél szobás lakásba két kisgyermekkel költöztünk be 1968. szeptember 2-án. Előtte – három és fél évnyi segédlelkész-kedés után – közel négy évig megválasztott lelkész-ként szolgáltam a Veszprém megyei Csögle gyülekezetében. A megelőző hónapokban Ottlyk Ernő püspök külföldi ösztöndíj lehetőségét vázolta fel előttem. Ő intézte el és szervezte meg, hogy félállásban a budavári gyülekezetben segédlelkész-ként, félállásban pedig egyházunk könyvtárában kapjak munkát. Bizonytalanba nem akartam belemenni, ezért a kiküldési-megbízási iratok kézhezvétele előtt még gyülekezetemet sem tájékoztattam. Az Evangélikus Életben megjelent hír azonban mindent megelőzött, csak utána mondtam le.

Különös érzés volt, hogy abban az épületegyüttesben van az otthonom, amelynek iskolájában 1944 őszén az elemi iskolát kezdtem, hiszen a Váralja utca 12-ben laktunk, míg a ház az ostrom alatt el nem pusztult – azóta sem építették újjá.

A budapesti fogadtatás – mindkét beosztásomat tekintve – kissé letaglózott.

A budavári lelkész, Várady Lajos esperes azzal fogadott, hogy nem fél-, hanem teljes állású lelkész kell a gyülekezetnek. Nem gondolom, hogy a püspök ne beszélte volna meg velem. Azt sem, hogy személyemet kifogásolta volna, hiszen két évvel korábban istentiszteleti szolgálatra is meghívott, és az akkori körülmények között jelentősnek számító, néhány ezer forintos perselypénzt a csöglei templom felújítására kaptuk meg. (Az istentiszteleten is részt vevő Tichy Kálmán festőművész pedig a felújított templom ol-tárképéül ajándékozta egy festményét, Lázár feltámasztását.) Inkább a gyülekezeti munka elsőbbsége lebegett Várady Lajos szeme előtt, amikor teljes állású munkatársat kívánt. Hiszen az ő személyes fáradtságának és egyházpolitikai ügyességének is része volt abban, hogy röviddel érkezésem előtt sikerült a lelkészi szolgálatba visszahozni Madocsai Miklóst, és lett a lelkészi hivatal és adminisztráció oszlopa Csákö Gyula nyugdíjas lelkész, korábbi püspökök titkára.

Könyvtári beosztottként Káldy Zoltán püspök-nél jelentkeztem, és ő is elégedetlenkedett. Nem jó hely nekem a budavári gyülekezet – mondta –, mert ott van Madocsai Miklós és Csákö Gyula, nekem pedig egyházpolitikailag fel kell melegednem.

A lelkész-kollégák egészében mégis nyitott szívvel fogadtak – baráti és testvéri kapcsolat alakult ki közöttünk. A gyülekezet némely tagja az egyik vagy a másik lelkész szolgálatát érezte a maga számára inkább megszólítónak, de ez nem zavarta meg a lelkészek egymáshoz való viszonyát. Nekem személyesen persze nem volt könnyű megszoknom, hogy ha valaki

bejött a lelkészi hivatalba a „nagytiszteletű urat” keresve, akkor az érkezőt Várady Lajoshoz irányítsam.

A heti alkalmaknak, így a bibliaórának, a férfi imaórának, az ifjúsági és a gyerekfoglalkozásoknak nem nagy, de kialakult résztvevői köre volt. A gyülekezeti és az ifjúsági szeretetvendégségeket általában többen látogatták. A nagyobbacska ifjak érdeklődőek voltak. A bibliaóra vagy imaóra járóknak – nagyrészt évtizedek óta komoly bibliás, imádkozó, lelki életet élő embereknek – nemcsak komoly kérdései vagy kiforrott véleménye, hanem tapasztalatai is voltak a tanítványságról. A családlátogatások során többekkel találkoztam, akik korábban az ún. Sréter-ügy miatt kerültek távol a gyülekezettől.

A három magyar nyelvű templomi istentisztelet mellett a Torockó téri református gyülekezet termében is volt vasárnap reggeli istentisztelet. Leggyakrabban ezen és az esti alkalmakon szolgáltam, de néha a 11 órás istentiszteleten is. Mindmáig elevenen él emlékezetemben 1968 karácsony estéje, amikor az előírt ige, Ézsaiás 7,14 (Immánuel – velünk az Isten) alapján prédikáltam – alig 48 órával azután, hogy 43 ember halt meg a mendei vonatbalesetben.

A német istentiszteleteken rendszeresen hirdett igét Szelényi Gusztávon, a gyülekezet felügyelőjén, a rovartan tudósán kívül Várady Lajos és Madocsai Miklós. De néhányszor még engem is bevontak.

Egy év elteltével, 1969. október közepén utaztam el ösztöndíjas tanulmányútra Svájcba, ahol kilenc hónapig voltam úgy, hogy közben nem is láthattam családomat. A két kisgyermek gondozása teljesen lekötötte feleségemet, Urbán Emmát. A Csorba István vezette énekkar próbáin igyekezett részt venni, hogy felnőtt emberek között is lehessen. A gyülekezet más nőtagjain kívül ilyenkor különösen a néhány házzal odébb lakó Légrády Sándorné, Ilaszky Teri néni vállalta gyermekeink őrzését.

Hazaérkezve a kelenföldi gyülekezetbe küldött a püspök, majd egyházunk külügyi titkára lettem, de 1975-ig a parókián laktunk, míg három gyermekünkre való tekintettel tanácsi bérlakást nem kaptunk. Mindmáig szívmengető érzés visszagondolni a budavári évekre, templomra és szolgálatokra, a gyülekezetre és kollégákra.

Reuss András

A KERESZTESZTÉSSEL A KERESZTÉNY
SÉG TÖRTÉNETE NEM
ZÁRULT LE, HANEM
MEGKEZDÖDÖTT.
(FILINSZKY JÁNOS)

Hírek

- November 11-én adta át az Ordass Lajos-díjat, a lelkészeknek járó legnevesebb díjat *Madocsai Miklós* ny. lelkészünknek egyházunk elnöksége nevében *Dr. Fabiny Tamás* püspök. Miklós bácsinak ezúton is gratulálunk!
- Igehirdetés-sorozat volt gyülekezetünkben az ádventi keddeken, melyeken *E nap néküink dicséretes nap* címmel a gyülekezetünk lelkészei szolgáltak.
- December 12-én az esti istentiszteleten a Budavári Schütz Kórus szolgált *Hacknauer Bettina* vezetésével. Igét hirdetett: *Péter Zoltán*.
- A Fordított Mikulás ajándékaiként érkezett adományokat eljuttattuk a Borsodban működő Abaffy Gyula Szeretetszolgálat részére, *Buday Barnabás* esperes segítségével. A Szeretetszolgálat munkatársai 76 gyermek számára készítettek ajándéksomagot az általunk gyűjtött adományból.
- December 15-én a Budavári Gospel Kórus a Nemzeti Népegészségügyi Központ karácsonyi rendezvényén adott műsorral köszönte meg az intézmény dolgozóinak a járványban végzett munkájukat.
- December 19-én, az istentisztelet keretében mondott köszönetet az elnökség azoknak, akik önkéntesként vagy alkalmazottként segítik a gyülekezetünk sokrétű szolgálatát. A gyülekezet tagjai így képek segítségével is megismerhették a rendszeres szolgálatot vállaló testvéreket.
- December 19-én *Bence Imre* a Budavári Önkormányzat ádventi koncertjén rövid áhítat keretében meggyűjtötte az ádventi koszorú 4. gyertyáját.
- December 19-én *Örülj, higgy, remélj!* címmel a Budavári Gospel Kórus adott jótékonyági koncertet. Ezen a koncerten mutatkozott be a hátrányos helyzetű gyermekek felzárkóztatásáért fáradozó Csepp a tengerben Alapítvány, amelyet a koncerten befolyt adományokkal támogattunk.
- December 23-án *Menjünk mi is Betlehembe!* címmel interaktív séta volt gyülekezetünkben. A részt vevő családok több helyszínen (szabadtéren, a betlehemesnél, a gyülekezet termeiben, a barlangban és a templomban) elevenítették fel a karácsony történetét.
- December 27-én az ifjúsági körünk előszilveszteri alkalmát *Péter Zoltán* lelkész és az ifjúsági vezetők tartották.
- 2022. január 5-én egyházmegyei lelkészgyűlés volt a gyülekezetünkben. Az úrvacsorai liturgiát *Bencéné Szabó Márta* végezte.
- Január 14-én vettünk búcsút *Dr. Jász Klára* testvérünktől, aki 83 éves korában hunyt el. Jász Klára 15 éven keresztül volt gyülekezetünk gazdasági vezetője. Jézus szava hangzott az igehirdetésben: „*Én élek, és ti is élni fogtok!*” (Jn 14,19b)
- Január 16-án a templomunkban kezdődött a kerületi egyházközségek ökumenikus imahete. A gospel-liturgia keretében *Maklárny Ákos* görög-katolikus parókus hirdette az igét.
- Február 11-én vettünk búcsút a 85 éves korában elhunyt *Schneller Vilmos* testvérünktől, aki templomunk üvegablakának tervezője volt.

Felhívjuk beteg vagy idős testvéreink figyelmét, hogy akik szeretnének otthonukban úrvacsorával élni, telefonon vagy a gyülekezeti honlapon, a szolgálatok/látogatás menüpont alatt található űrlapon keresztül egyeztetethetnek időpontot, és a lelkészek szívesen meglátogatják őket.
Telefon: +36-1-356-9736 (hétfőtől-péntekig 9-13 óra között), vagy <http://budavar.lutheran.hu>

Kérjük, hogy az adóbevalláskor idén is gondoljon alapítványunk működésére és az Evangélikus Egyházra, bátorítsa hozzátartozóit, ismerőseit is a **2 x 1% felajánlására!**
A Magyarországi Evangélikus Egyház kódja: **0035**
A Budavári Evangélikus Gyülekezet Alapítvány adószáma: **18007545-1-41**
Köszönettel: az *Alapítvány Kuratóriuma*

Márk Zarándokház

A badacsonyi pihenőház március végétől október végéig idén is lehetőséget nyújt a gyülekezet tagjainak a feltöltődésre. Házaspárok, családok vagy kisebb csoportok vehetik igénybe.
Érdeklődni *Bencéné Szabó Márta* lelkésznél lehet (tel: +36-20-824-3057), az írásos jelentkezéseket, megjelölve a tervezett érkezési és elutazási időt, pedig a marta.bencene.szabo@lutheran.hu e-mail címre várjuk. *A nyári időszakra már nincsenek szabad időpontok.*

Lelkeszi Hivatal

1014 Budapest I. ker. Táncsics M. u. 28.
Samu Piroska irodavezető
Kövesy Emese gazdasági vezető
hétfő-péntek: 9.00-13.00
telefon: +36-1-356-9736
mobil: +36-20-387-9572
weblap: <http://budavar.lutheran.hu>
e-mail: budavar@lutheran.hu
Bence Imre – igazgató-lelkész
Fogadóóra: kedd 15.00-18.00; péntek 9.00-12.30
e-mail: imre.bence@lutheran.hu
Bencéné Szabó Márta – lelkész
Fogadóóra: szerda 9.00-13.00
Péter Zoltán – lelkész
Fogadóóra: kedd 9.00-13.00; csütörtök 9.00-13.00
e-mail: zoltan.peter@lutheran.hu
Dr. Fabiny Tamás – püspök
e-mail: tamas.fabiny@lutheran.hu

Budavári Hírmondó
az Egyházközség tájékoztató hírlevele
Olvasó-szerkesztő: Váradi Adél
Tördelés: Hegyi András
Korrekтор: Schneller Hegedűs Erika
Grafika: Konczos Éva rajztanár-festőművész
Felelős kiadó: Bence Imre igazgató-lelkész
Nyomdai munkák: Rózsadomb Contact Kft.